

Dramaoefeningen voor een goede sfeer in jouw klas

Wat fijn dat je wilt werken aan meer groepsgevoel in jouw klas! Wij hebben een aantal oefeningen voor je om te werken aan (zelf)vertrouwen bij je leerlingen en aan een goede sfeer in de groep. De oefeningen zijn enerzijds gericht op het bespreekbaar maken van emoties in de groep en anderzijds op verbeelding, plezier maken en spelen met emoties. Je kunt ze gemakkelijk in de klas uitvoeren. De oefeningen werken ook juist met kleine groepen heel fijn.

Dramaoefeningen om ervaringen te bespreken

Gegroet (groep 1 t/m 8)

In deze opdracht bedenken we manieren om elkaar te begroeten, zonder de ander daarbij aan te raken.

De leerlingen staan in de kring. Leerling 1 bedenkt een begroeting, bijvoorbeeld zwaaien of een buiging maken. De rest van de leerlingen doet dit na. Herhaal dit met een aantal verschillende leerlingen en bewegingen.

Kun je de bewegingen achter elkaar plakken, zodat een begroetingsdans ontstaat?

Anderhalve meter (groep 3 t/m 8)

Van ons wordt verwacht dat we afstand van elkaar houden. Hoe voelt het om niet dichtbij iemand te mogen komen?

Laat de leerlingen op de volgende manieren door de ruimte lopen:

- Loop rond terwijl je zoveel mogelijk afstand van iedereen houdt.
- Loop rond terwijl je anderhalve meter afstand van iedereen houdt.
- Loop als tweetal rond.
- Loop als tweetal rond terwijl je afstand houdt.

Voelt het fijn om afstand te (moeten) houden? Kun je je toch samen voelen, ook al houd je afstand? Wanneer voel je je samen?

Beelden maken (groep 5 t/m 8)

Welke beelden vind jij passen bij deze tijd?

De leerlingen lopen door de ruimte. Zij kunnen op een gekozen moment zelf een beeld beginnen of aansluiten bij een ander beeld. De leerlingen besluiten wanneer ze verder willen lopen en opnieuw een beeld vormen.

Tip: Je kunt de leerlingen thema's geven die passen bij de thuisperiode, bijvoorbeeld 'binnen blijven'. 'nieuwe hobby's' of 'thuisschool'. De leerlingen maken nu beelden die passen bij dit thema.

Instructievideo DramaOnline 'Beelden Maken': <https://www.youtube.com/watch?v=LigRpBdQoeU>

Emotiedans (groep 1-8)

Thuis moeten blijven kan veel verschillende emoties teweeg brengen.

De leerlingen staan verdeeld in tweetallen verspreid in de ruimte. Je noemt een emotie, die past bij de thuisperiode, bijvoorbeeld verdrietig, boos, blij. De tweetallen bewegen zonder te praten samen door de ruimte vanuit die emotie. Stimuleer de leerlingen om de emotie niet alleen in hun gezicht te laten zien, maar ook in hun fysiek. Herhaal dit met verschillende emoties.

Tip: Laat de leerlingen, voor ze gaan bewegen, kort samen overleggen waarom de emotie past bij het thuis moeten blijven. Bijvoorbeeld boos - je kunt niet naar turnen / verdriet - je mist je vrienden / blij - je mag zelf je dag indelen / trots - je hebt hard gewerkt / bang - je wilt niet dat mensen ziek worden

Laat de tweetallen vervolgens vanuit deze situatie bewegen.

Uitgevonden (groep 4 t/m 8)

Deze tijd vraagt om nieuwe, creatieve oplossingen.

Verdeel de leerlingen in groepjes van ongeveer 5 personen. De groepjes verzamelen een aantal problemen die de coronacrisis met zich meebrengt en kiezen vervolgens één probleem uit.

Bijvoorbeeld: het is lastig om anderhalve meter afstand te houden in de trein.

De groepjes bedenken nu een uitvinding die een oplossing vormt voor dit probleem. Bijvoorbeeld een spray die je over je lijf kunt spuiten, waardoor je beschermd bent voor het virus. Of een apparaat dat vanzelf schotten plaatst wanneer er teveel mensen in een coupé zitten.

De groepjes maken een scène waarin ze de uitvinding presenteren. Ze leggen de werking uit en laten zien wat er gebeurt als je de uitvinding gebruikt. Hierna worden de scènes aan elkaar gepresenteerd.

Uitvergroot (groep 4 t/m 8)

Een kijkje in een gezin tijdens de thuisperiode, maar dan overdreven.

Verdeel de leerlingen in groepjes van ongeveer 5 personen. Ieder groepje bedenkt 5 foto's (stilstaande beelden) van een gezin tijdens de thuisperiode. Op de eerste foto is het gezin te zien, terwijl ze allemaal braaf aan het werk zijn. Op foto 2 gebeurt iets, waardoor het lieflijke tafereel doorbroken wordt. Op foto 3 en 4 ontspoot dit verder. Op de laatste foto is alles weer tot rust gekomen.

Een voorbeeld zou kunnen zijn dat het jongste broertje tijdens het schoolwerk keiharde muziek aanzet. De kat schrikt daar zo van dat hij een kop koffie over de laptop van moeder omstoot. Moeder geeft een gil, waardoor alle kinderen en vader in huilen uitbarsten.

De groepjes repeteren de 5 foto's, waarbij ieder een duidelijke rol heeft. Laat de leerlingen goed oefenen, zodat de foto's en de overgangen ertussen helder neergezet worden.

Hierna worden de scènes aan elkaar gepresenteerd.

Dit vond ik fijn (groep 1 t/m 8)

Doordat de kinderen een aantal weken thuis waren, was er ruimte voor (nieuwe) hobby's.

De leerlingen zitten in de kring. Eén leerling gaat naar het midden en beeldt daar een activiteit uit die hij of zij graag deed tijdens de thuisperiode, bijvoorbeeld puzzelen of voetballen. Het uitbeelden wordt gedaan zonder geluid en zonder spullen. Wanneer iemand ziet welke activiteit uitgebeeld wordt, mag hij of zij meespelen in het midden van de kring.

Ga hiermee door totdat alle leerlingen die dat willen een hobby hebben uitgebeeld.

Wij zijn de groep in spijkerbroek (groep 3 t/m 8)

Iedereen is verschillend, maar er zijn ook overeenkomsten tussen ons.

De leerlingen zitten aan de kant. Je noemt een aantal namen van leerlingen, die bij elkaar een groepje van ongeveer 5 personen vormen. Ga hiermee door totdat de hele klas in groepjes verdeeld is. De groepjes overleggen nu met elkaar wat de meest voor de hand liggende overeenkomst tussen hen is. Bijvoorbeeld allemaal een spijkerbroek, oorbellen of blond haar. Daarnaast bedenken zij zoveel mogelijk andere overeenkomsten, zoals allemaal goed in rekenen, 11 jaar en op de fiets naar school gegaan. Bij deze overeenkomsten bedenken ze een stilstaande foto en een titel, die begint met "Wij zijn de groep...". In dit geval "Wij zijn de groep in spijkerbroek, 11 jaar, goed in rekenen en op de fiets naar school gekomen".

Hierna worden de foto's plus bijbehorende titels aan elkaar gepresenteerd.

Zevensprong (groep 1 t/m 8)

Heb je veel stilgezeten de afgelopen periode? Even de luie lichaamsdelen wakker maken!

De leerlingen staan in een kring. Tegelijkertijd schudden zij hun rechterhand, linkerhand, rechtervoet en linkervoet 7 keer in de lucht, waarbij zij hardop tellen. Dit herhalen zij elke ronde een keer minder, totdat ze bij 1 zijn aangekomen. Houd het tempo in deze oefening hoog.

Instructievideo DramaOnline 'Zevensprong': <https://www.youtube.com/watch?v=B6puq1HP8zl>

Klap doorgeven (groep 1 t/m 8)

We zijn weer een groep!

De leerlingen staan in een kring. Je begint met het doorgeven van een klap aan de leerling naast je. Dit doe je door de leerling aan te kijken en in je handen te klappen. De leerling draait zich naar de volgende in de kring en geeft de klap door. Zo gaat de klap de kring rond. Probeer een vast ritme aan te houden.

Variatie: Je kunt de oefening moeilijker maken door de leerlingen de keuze te geven de klap door te geven of terug te geven. De klap kan op die manier van richting veranderen. Als laatste stap kun je de klap ook de kring laten oversteken. Hierbij is het van belang dat de verzender zich duidelijk richt op de ontvanger.

Instructievideo DramaOnline 'Klap Doorgeven': https://www.youtube.com/watch?v=IR2_QTLddPE

Dramaoefeningen voor verbeelding en plezier

Climax (groep 5 t/m 8)

Een groep van 6 tot 8 leerlingen staat op de vloer. Ze spelen zonder geluid een situatie die jij noemt. Wanneer de situatie helder is, geef je ook een probleem aan. Bijvoorbeeld passagiers in een vliegtuig, die opeens merken dat ze vlieg angst hebben. De leerlingen beelden dit uit, waarbij je telkens een stap noemt. Bij stap 1 is de angst nauwelijks zichtbaar, bij stap 5 is het ondraaglijk. Alleen in stap 5 mogen de leerlingen geluid maken. Je kunt steeds sneller wisselen tussen de verschillende stappen.

Tip: Wanneer je de leerlingen graag nog groter wilt zien spelen, dan kun je na stap 5 ook stap 6 eens noemen.

Voorbeelden:

- mensen in de wachtkamer van de dokter (stank)
- passagiers in een vliegtuig (vlieg angst)
- mensen in de wachtkamer van de dierenarts (slappe lach om de andere dieren),
- etalagepoppen (jeuk)
- artsen tijdens operatie (zenuwachtig)

Emotiebus (groep 4 t/m 8)

In de ruimte staan stoelen opgesteld zoals in een bus. Eén van de leerlingen zit voorin de bus als chauffeur. Om de beurt komt een leerling als passagier binnen met een emotie. Deze emotie wordt direct overgenomen door de buschauffeur en de overige passagiers. Zorg ervoor dat de leerlingen een duidelijke handeling in de bus uitbeelden.

Laat nieuwe passagiers instappen zolang het overzichtelijk blijft. Daarna kan iedereen weer uitstappen met dezelfde emotie.

Instructievideo DramaOnline 'Emotiebus':

<https://www.youtube.com/watch?v=XzDd1VFhChg>

Gekke maskers (groep 3 t/m 8)

De leerlingen staan in de kring. Eén van de leerlingen trekt een gekke bek. Deze haalt hij of zij van het gezicht af en gooit het masker naar een andere leerling. Deze zet het masker op en kopieert daarbij de gekke bek. De leerling verandert het masker langzaam in een andere gekke bek en gooit deze naar de volgende leerling. Dit herhaalt zich tot alle leerlingen aan de beurt zijn geweest.

Foto in geheugen (groep 3 t/m 8)

De leerlingen maken met elkaar een foto, rondom een bepaald thema. Voorbeelden: verjaardag, strand, voetbalwedstrijd. Eén van de leerlingen bekijkt de foto goed en gaat daarna de ruimte uit. Je helpt de groep nu één detail aan de foto te veranderen. Bijvoorbeeld iemand uit de foto halen of twee personen wisselen van plek. De leerling komt nu terug en raadt wat er is veranderd aan de foto.

Tip: Je kunt ook een aantal details veranderen aan de foto en deze door een groepje leerlingen laten raden.

Ogen open, ogen dicht (groep 1 t/m 4)

De leerlingen staan verspreid in de ruimte met hun gezicht naar je toe. Je neemt een houding aan, die de leerlingen imiteren. Je geeft nu aan dat de leerlingen hun ogen mogen sluiten. Hierna verander je een detail aan je houding. De leerlingen mogen hun ogen weer openen en de eigen houding aanpassen aan de nieuwe houding.

Tip: Na een aantal keer oefenen kan één van de leerlingen jouw rol in deze oefening overnemen.

Waar is de hoofdpersoon? (groep 4 t/m 8)

Eén leerling verlaat de ruimte. De overige leerlingen maken een tableau naar aanleiding van een door jou gegeven situatie. Belangrijk is dat de hoofdpersoon in het tableau ontbreekt, bijvoorbeeld het model tijdens een schilderles.

Voorbeelden:

- de jarige op een verjaardagsfeest
- de scheidsrechter bij een voetbalwedstrijd
- de tegenstander bij een tenniswedstrijd
- het fotomodel tijdens een fotoshoot
- de president tijdens een toespraak

Wanneer het tableau compleet is, komt de leerling terug en raadt welk personage er ontbreekt. Hij of zij gaat in het tableau staan als dat personage.

Als dit klopt, komt het tableau tot leven. Als het niet klopt, blijft het tableau stilstaan en worden andere mogelijkheden geprobeerd. Herhaal dit met verschillende situaties.

Kopieermachine (groep 1 t/m 4)

De leerlingen zitten in de kring met hun ogen dicht. Je vraagt de eerste leerling de ogen te openen en laat een houding zien. Deze leerling tikt de volgende leerling in de kring aan en laat de overgedragen houding zo goed mogelijk zien. Dit gaat zo door tot de houding de kring rond is gegaan. Dan controleer je met de leerlingen in hoeverre de houding gelijk is gebleven. Dit kun je een aantal keer herhalen.

De schoolfotograaf (groep 1 t/m 4)

Alle leerlingen staan op de speelvloer met hun gezicht naar je toe. Je bent de schoolfotograaf en maakt van de leerlingen een aantal foto's. Noem verschillende foto's die je wilt zien. Voorbeelden: gekke foto, lieve foto, stoere foto, foto met zieke kinderen, verliefde foto. Na het noemen van het soort foto, tel je langzaam tot vijf, zodat de leerlingen met elkaar in een stilstaande foto kunnen gaan staan. Wanneer je "klik" zegt, is de foto gemaakt en kun je een volgend thema noemen.

Dierenconcert (groep 1 t/m 4)

De leerlingen staan in een kring. Je verdeelt hen in vier groepen en geeft iedere groep een dierennaam, zoals koeien, schapen, honden en kippen. Je noemt nu een bekend kinderliedje, bijvoorbeeld "Vader Jacob". Wanneer je een dierengroep aanwijst, zingen de leerlingen het liedje door middel van hun bijpassende dierengeluid. Als je een volgende groep aanwijst, stopt de vorige groep en nemen de andere dieren het liedje over in hun eigen dierengeluid. Wissel steeds sneller tussen de dierengroepen. Deze oefening kun je een aantal keer herhalen met verschillende liedjes.

Een doos met inhoud (groep 1-8)

De leerlingen staan in een kring. Zij geven een denkbeeldige doos door. Je vertelt bij elke ronde wat er in de doos zit. Dit beïnvloedt de manier van doorgeven. Voorbeelden: een konijntje, eieren, stenen, stinkdier, limonade.

Tip: Je kunt in deze oefening ook een echte doos gebruiken. Dit werkt, vooral voor leerlingen die nog niet veel ervaring hebben met pantomime, drempelverlagend.